

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระเรื่องผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์กระตุ้นการออกดอกของลำไย: กรณีศึกษาเกษตรกรชาวสวนลำไยตำบลสันติสุขกิ่งอำเภอ ดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ได้กำหนดวิธีการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. กรอบความคิดในการวิจัย (Analytical Framework)
2. ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา
3. ข้อมูลและแหล่งข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
6. แนวการศึกษาและระยะเวลาการศึกษา

3.1 กรอบความคิดในการวิจัย (Analytical Framework)

กรอบความคิดในการวิจัย มีกรอบที่จะดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกลำไย การปลูกลำไยและการใช้สารกระตุ้นการออกดอกของลำไย ตลอดจนผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์กระตุ้นการออกดอกของลำไย มีรายละเอียดตามแผนภาพ ดังต่อไปนี้

กรอบความคิดในการวิจัย (Analytical Framework)



ภาพที่ 3 แสดงกรอบความคิดในการวิจัย

3.2 ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา

3.2.1 ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของรายได้ของเกษตรกรชาวสวนลำไยตำบลสันติสุข กิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ในการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์กระตุ้นการออกดอกของลำไย โดยศึกษาเปรียบเทียบจากค่าใช้จ่ายที่เกษตรกรได้ลงทุนไปภายในปีนั้น

3.2.2 ศึกษาจากประชากรเป้าหมาย คือ ครัวเรือนเกษตรกรชาวสวนลำไยตำบลสันติสุข กิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ โดยกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาคือ ครัวเรือนของเกษตรกร มีจำนวน 1,052 ครัวเรือน ทั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มประชากรเป้าหมายไว้ด้วยการเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Darwin Hendel โดยใช้ค่าระดับความเชื่อมั่นที่ 95 % เป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา ทั้งสิ้น 300 ครัวเรือน โดยการหาค่าเฉลี่ยและแบ่งตามสัดส่วนของเกษตรกรชาวสวนลำไยในแต่ละหมู่บ้านเป็นสำคัญ ซึ่งมีรายละเอียดของตารางสำเร็จรูปของ Darwin Hendel และกลุ่มประชากรที่จะศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงตารางสำเร็จรูปของ Darwin Hendel

ขนาดของประชากร	ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย (%)			ขนาดของประชากร	ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย (%)		
	90	95	99		90	95	99
10	9	9	9	75	58	62	67
15	14	14	14	80	61	66	71
20	18	19	19	85	54	69	75
25	22	23	24	90	67	73	79
30	27	27	28	95	70	76	83
35	31	32	33	100	73	79	87
40	34	36	37	110	73	85	94
45	38	40	42	120	83	91	101
50	42	44	46	130	88	97	108
55	45	48	50	140	92	102	115
60	49	52	55	150	96	108	122
65	52	55	59	160	100	113	129
70	55	59	63	170	104	118	135

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขนาดของประชากร	ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย (%)			ขนาดของประชากร	ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย (%)		
	90	95	99		90	95	99
180	108	122	141	750	199	254	352
190	111	127	147	800	202	259	362
200	115	131	153	850	205	264	372
210	118	136	159	900	208	269	382
220	121	140	165	950	210	273	390
230	124	144	170	1,000	213	277	399
240	127	147	176	1,100	217	284	414
250	130	151	181	1,200	220	291	437
260	132	155	187	1,300	224	296	439
270	135	158	192	1,400	226	301	450
280	137	162	197	1,500	229	305	460
290	140	165	202	1,600	231	309	469
300	142	168	206	1,700	233	313	477
320	146	174	216	1,800	235	316	484
340	150	180	225	1,900	236	319	491
360	154	186	233	2,000	238	322	498
380	158	191	241	2,200	241	327	509
400	161	196	249	2,400	243	331	519
420	164	200	257	2,600	245	334	528
440	167	205	264	2,800	246	337	536
460	170	209	271	3,000	248	340	543
480	173	213	278	3,500	251	346	557
500	175	217	285	4,000	253	350	569
550	181	226	300	4,500	255	354	578
600	186	234	315	5,000	256	356	585
650	191	241	328	6,000	258	361	597
700	195	248	370	7,000	260	364	606

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขนาดของประชากร	ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย (%)			ขนาดของประชากร	ระดับความเชื่อมั่นของกลุ่มตัวอย่างการวิจัย (%)		
	90	95	99		90	95	99
8,000	261	366	612	10,000	263	369	622
9,000	262	368	617				

ที่มา : มนัส สุวรรณ. ใน ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ . (โครงการตำรา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่). 2544.

ตารางที่ 3.2 แสดงกลุ่มประชากรที่จะศึกษา

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่(ไร่)	ครัวเรือนเกษตรกร	จำนวนตัวอย่างการวิจัย
1	สันมะค่า	1,062	120	34
2	หนองเหียง	1,719	132	38
3	ทุ่งปุย	940	91	26
4	สบอ่าว	750	98	28
5	สันนกแก้ว	1,875	99	28
6	ใหม่หนองหอย	2,625	263	75
7	โป่งจ้อ	4,465	110	31
8	แม่แตง	42,324	88	25
9	สันติสุข	490	51	15
รวม		56,250	1,052	300

ที่มา : ปรับปรุงข้อมูลจากศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสันติสุข. แนวทางพัฒนาการเกษตร ตำบลสันติสุข กิ่งอำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่. 2547.

3.3 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

3.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ แหล่งข้อมูลจากภาคสนาม ซึ่งได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเกษตรกรตัวอย่างการวิจัยจำนวน 300 ครัวเรือน ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรชาวสวนลำไยตำบลสันติสุขโดยตรง โดยมีตัวข้อมูล ดังนี้

- ราคาของลำไยสดที่เกษตรกรชาวสวนลำไยจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง
- รายได้และรายจ่ายจากการผลิตลำไยของเกษตรกร
- ปริมาณการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ที่เกษตรกรใช้ต่อต้น
- ความต้องการของเกษตรกรในการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์กระตุ้นการออกดอกของลำไย
- การเปรียบเทียบผลกระทบในด้านรายจ่ายและรายรับจากการใช้สารโปแตสเซียมคลอไรด์ในลำไยกับการไม่ใช้ว่ามีรายจ่ายและรายรับแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

3.3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ แหล่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า เอกสาร หนังสือ บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หนังสือราชการ และเอกสารหรือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ โดยมีตัวข้อมูล ดังนี้

- ราคาลำไยแต่ละช่วงของปี (ราคาที่มีการเคลื่อนไหวในแต่ละเดือน)
- ปริมาณการส่งออกลำไยทั้งลำไยแปรรูปและลำไยสด
- สถานการณ์ทางการตลาดของลำไยในปัจจุบัน

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการค้นคว้าจากเอกสารหรือห้องสมุด (Documentary or Library Method) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ หนังสือ บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และหนังสือราชการ หรือค้นคว้าจากห้องสมุดหรือทางอินเทอร์เน็ต

3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวสวนลำไยตามแบบสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า (Interview Schedule) ซึ่งข้อคำถามมีทั้งชนิดปลายปิด (Close Ended) ผสมผสานกับข้อคำถามชนิดปลายเปิด (Open Ended) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยเข้าสัมภาษณ์เอง แต่ละหมู่บ้านและจ้างนักศึกษาช่วยสัมภาษณ์บางส่วน

3.5 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากรายการถาม ผู้ศึกษาใช้เทคนิคทางสถิติเพื่อแสดงรายละเอียดตามแบบรายการถาม โดยแยกรายละเอียดการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังต่อไปนี้

3.5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งจัดเก็บจากเกษตรกรชาวสวนลำไยตำบลสันติสุข สุ่มโดยใช้รายการถามมาเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency distribution) และการหาอัตราส่วนร้อยละ (Percentage distribution) พร้อมคำอธิบาย

3.6 แนวทางการศึกษาและระยะเวลาการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาคั้งนี้ คือ ระหว่างเดือนกันยายน ถึงเดือน พฤษภาคม รวมระยะเวลาทั้งสิ้นประมาณ 9 เดือน ตามรายละเอียดในตารางข้างล่าง ดังนี้

ตารางที่ 3.3 แสดงแนวทางการศึกษาและระยะเวลาการศึกษา

แผนการดำเนินงาน	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้น	*****								
2. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัย		*****	*****						
3. เขียนโครงร่างงานวิจัย และแบบรายการถาม			*****	*****					
4. เก็บรวบรวมข้อมูล				*****	*****	*****			
5. ประมวลผลและวิเคราะห์					**	*****	****		
6. เขียนรายงานการศึกษาระดับร่าง							*****	****	
7. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์									****